

ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԳՆՈՒՄՆԵՐԻ ԿԱՐԳԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ

1. Սույն պահանջները սահմանում են Հանրային կազմակերպությունների կողմից էներգետիկայի բնագավառում լիցենզավորված գործունեությանն առնչվող գնումներին ներկայացվող պահանջերը:
2. Սույն պահանջների նպատակն է ապահովել գնումների գործընթացում հատուցման դիմաց արժեք, այն է՝
 - 1) Հանրային կազմակերպության համար անհրաժեշտ՝ կարիքին համապատասխան ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների ձեռքբերում՝ համարժեք հատուցմամբ.
 - 2) գնումների և գնումների գործընթացի տնտեսող, արդյունավետ և օգտավետ իրականացում:
3. Գնումների գործընթացը հիմնվում է հետևյալ սկզբունքների վրա.
 - 1) գնման գործընթացի միասնական կանոններով, մրցակցային, թափանցիկ, համաչափ, հրապարակային և ոչ խտրական հիմունքներով կազմակերպում.
 - 2) պայմանագրի կնքման նպատակով մասնակիցների շրջանակի ընդլայնում և նրանց միջև մրցակցության խրախուսում.
 - 3) ցանկացած անձի համար, անկախ նրա օտարերկրյա ֆիզիկական անձ, կազմակերպություն կամ քաղաքացիություն չունեցող անձ լինելու հանգամանքից, գնման գործընթացին մասնակցելու իրավահավասարություն:
4. Հանրային կազմակերպության կողմից գնումը կատարվում է, երբ այն նախատեսված է ընկերության գնումների պլանով և անհրաժեշտ է վերջինիս լիցենզավորված գործունեության իրականացման, օրենսդրությամբ կամ Հանձնաժողովի այլ իրավական ակտերով սահմանված պարտավորությունների կատարման համար, իսկ շենքի (շինության) և (կամ) էներգատեղակայանքի գնման պարագայում նաև, երբ հիմնավորված է համարժեք նոր շենքի (շինության) և (կամ) էներգատեղակայանքի կառուցման տեխնիկատնտեսապես ոչ արդյունավետ լինելը:

5. Հանրային կազմակերպությունը գնումը կազմակերպում և իրականացնում է համաձայն իր կողմից հաստատված գնումների կարգի՝ ինքնուրույն, առանց կողմնակի (միջնորդ) կազմակերպությունների ներգրավման: Գնումների կարգը համապարփակ նկարագրում է գնումների գործընթացի իրականացման համար անհրաժեշտ բոլոր ընթացակարգերը, որոնք չպետք է հակասեն սույն պահանջներին, «Գնումների մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված նպատակներին և սկզբունքներին, իսկ Առևտրի համաշխարհային կազմակերպության պետական գնումների համաձայնագրով սահմանված շեմը գերազանցող գնումների դեպքում՝ նաև այդ համաձայնագրի պահանջներին:
6. Հանրային կազմակերպությունը իր պաշտոնական կայքում և «Գնումների մասին» օրենքով նախատեսված հրապարակման ենթակա տեղեկատվության հրապարակման նպատակով գործող ինտերնետային կայքում հրապարակում է՝
 - 1) Հանրային կազմակերպության յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա գնումների պլանը (Հանրային կազմակերպության անվանման և գնումների պլանի տարեթվի վերաբերյալ նշումով)՝ մինչև այդ տարվա փետրվարի 15-ը: Փոփոխությունների դեպքում գնումների պլանի լրամշակված տարբերակը ենթակա է վերահրապարակման՝ դրանք հաստատվելուց 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
 - 2) Հանրային կազմակերպության կողմից հաստատված գնումների կարգը՝ այն հաստատվելուց և (կամ) նրանում լրացումներ կամ փոփոխություններ կատարվելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում,
 - 3) գնման գործընթացի կազմակերպման մասին հայտարարությունները և հրավերները (պայմանագիր կնքելու նպատակով մասնակցին առաջարկվող պայմանները)՝ սույն կետում նշված կայքերում՝ միաժամանակ,
 - 4) կնքված պայմանագրերի մասին հայտարարությունները, որոնցով իրականացված գնման գինը գերազանցում է գնումների բազային միավորը (մեկ մլն դրամը) պայմանագրերը կնքվելուց հետո 5 աշխատանքային օրվա ընթացքում:
7. Հանրային կազմակերպությունը ապահովում է, որպեսզի սույն պահանջների 6-րդ կետում նշված տեղեկատվությունն իր պաշտոնական կայքում հրապարակելիս տեսանելի լինեն հրապարակման ամսաթիվը, ամիսը և տարին:

8. Սույն պահանջների 6-րդ կետի 1-ին ենթակետով նախատեսված գնումների պլանը, որպես կանոն, հրապարակվում է XLS (իքսել), XLSX (էքսելիքս) կամ ODS (օդիէս) ֆորմատների ֆայլերի տեսքով, հայկական unicode (յունիկոդ) տառատեսակով:
9. Գնումների պլանը պարունակում է գնվող ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների մասին ընդհանուր տեղեկատվություն, այդ թվում՝ գնման առարկայի անվանումը (մրցույթով իրականացվող գնումների դեպքում՝ նաև առանձին չափաբաժինների անվանումները), հատկանիշները, քանակական բնութագրիչները, գնման ձևը, ընտրված գնման ձևի կիրառման հիմքը (հղում տալով իր գնումների կարգի համապատասխան կետին կամ կետերին), մրցակցային ընթացակարգով գնման դեպքում դրա անցկացման, իսկ մեկ անձից գնման դեպքում՝ ձեռքբերման կամ պայմանագրի կնքման ժամանակահատվածը:
10. Գնումների պլանի կազմման նպատակով Հանրային կազմակերպությունը գնման առարկայի շուկայական արժեքի որոշման նպատակով առնվազն երկու աղբյուրից կատարում է շուկայի ուսումնասիրություն, որի արդյունքները (ոչ վաղ, քան նախորդող օրացուցային տարում իրականացված) գրանցվում են ընկերության կողմից և դառնում գնման վերաբերյալ փաստաթղթերի անբաժանելի մաս՝ բացառությամբ 15-րդ կետի 2-րդ ենթակետում նշված դեպքի: Շինարարական աշխատանքների դեպքում գնումների պլանը կազմվում է համապատասխան նախագծա-նախահաշվային փաստաթղթերի և (կամ) գնահաշվարկների հիման վրա, որոնք կազմվել են են ոչ վաղ, քան նախորդ օրացուցային տարում:
11. Գնում իրականացնելիս Հանրային կազմակերպության կողմից սահմանվող հրավերի ու պայմանագրի հիմնական պայմանները, այդ թվում՝ գնումների մասնակիցներին ներկայացվող որակավորման և ընտրված մասնակցին որոշելու համար կիրառվելիք չափանիշները, գնման առարկայի բնութագրերը, քանակը, գնման գործընթացների ժամկետները և վճարման պայմանները պետք է լինեն հստակ և ողջամիտ, ապահովեն մրցակցային միջավայր՝ հաշվի առնելով գնման գործընթացին առնչվող բոլոր հանգամանքները:
12. Ելնելով գնման առարկայի առանձնահատկությունից՝ գնման առարկայի հատկանիշները հնարավորինս պետք է ներառեն ձեռք բերվող ապրանքի, աշխատանքի կամ ծառայության որակին, ստանդարտին, անվտանգությանը,

պայմանական նշաններին, տերմինաբանությանը, փաթեթավորմանը, բեռնաթափմանը, չափին, նախագծերին, ինչպես նաև գնման առարկայի այլ հատկանիշներին վերաբերող պայմանների հստակ նկարագրությունը՝ հիմնված միջազգային ստանդարտների և Հայաստանի Հանրապետությունում գործող նորմատիվատեխնիկական փաստաթղթերի, ստանդարտների, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ ժամանակավոր տեխնիկական պայմանների վրա: Դրանք կարող են սահմանվել նաև որպես կատարողական և (կամ) գործառույթային (ֆունկցիոնալ) նկարագրեր, որոնք պետք է ներկայացվեն բավարար ճշտությամբ՝ հնարավորություն տալով մասնակիցներին և պատվիրատուին ճշգրիտ ընկալել պայմանագրի առարկան:

13. Գնման առարկայի հատկանիշները չպետք է պահանջ կամ հղում պարունակեն որևէ առևտրային նշանի, ֆիրմային անվանման, արտոնագրի, էքսիզի կամ մոդելի, ծագման երկրի կամ կոնկրետ աղբյուրի, կամ արտադրողի, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ գնման առարկայի բնութագրումն անհնար է առանց դրանց: Հղումներ և պահանջներ օգտագործելու դեպքում հատկանիշների բնութագիրը պետք է պարունակի «կամ համարժեք» բառերը:
14. Արգելվում է խմբավորել առանձին բնութագրեր ունեցող գնման առարկաները մեկ չափաբաժնում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Հանրային կազմակերպությունը հիմնավորում է նման խմբավորման անհրաժեշտությունը:
15. Գնումը կատարվում է՝
 - 1) մրցակցային ընթացակարգերով կամ,
 - 2) մեկ անձից՝ սույն պահանջների 20-րդ կետով նախատեսված դեպքերում:
16. Մրցակցային ընթացակարգերով գնման ձևերի կիրառման ժամանակ առանձին բնութագրեր ունեցող գնումները մեկ գնման գործընթացի շրջանակում կարող են բաժանվել չափաբաժինների: Արգելվում է՝
 - 1) մեկ գնման առարկան բաժանել առանձին չափաբաժինների՝ մրցակցային գնման ձևի կիրառումից խուսափելու նպատակով.
 - 2) փոփոխել պայմանագրով նախատեսված ապրանքների, աշխատանքների և ծառայությունների բնութագրերը:
17. Մրցակցային ընթացակարգերով գնում կատարելիս Հանրային կազմակերպությունը, հաշվի առնելով գնման բնույթն ու բարդությունը, ենթադրվող

ենթապայմանագրերի չափը և ոչ էլեկտրոնային տարբերակով մրցութային հայտերը փոխանցելու համար անհրաժեշտ ժամանակը, պետք է բավարար ժամանակ տրամադրի մատակարարներին՝ մասնակցությանը պատրաստվելու և ընդունելի մրցութային հայտեր ներկայացնելու համար, որը չպետք է պակաս լինի սույն պահանջների 18-րդ կետով սահմանված ժամկետից:

18. Մրցակցային ընթացակարգերով գնմանը մասնակցության հայտերի ներկայացման վերջնաժամկետը, հաշված նախատեսված գնման գործընթացի կազմակերպման մասին հայտարարության և հրավերի հրապարակման ամսաթվից, չպետք է լինի՝

- 1) 5 աշխատանքային օրից պակաս, եթե գնման գինը չի գերազանցում 70 միլիոն դրամը (ներառյալ).
- 2) 10 աշխատանքային օրից պակաս՝ եթե գնման գինը գերազանցում է 70 միլիոն դրամը:

19. Մրցակցային եղանակով գնմանը հայտ ներկայացրած մասնակցի կողմից հայտը անգլերեն կամ ռուսերեն ներկայացված լինելը հիմք չէ վերջինիս մասնակցության մերժման համար:

20. Գնումները կարող են կատարվել մեկ անձից, երբ՝

- 1) ծագել է գնման անհետաձգելի պահանջ և, հրատապությունից ելնելով, գնման այլ ընթացակարգի կիրառումը կարող է հանգեցնել Հանրային կազմակերպության կողմից ստանձնած պայմանագրային, օրենքով, կամ այլ իրավական ակտով սահմանված պարտավորությունների խախտման՝ պայմանով, որ նման պահանջը հնարավոր չէր կանխատեսել.
- 2) գնման ենթակա ապրանքը, աշխատանքը կամ ծառայությունը հնարավոր է ձեռք բերել միայն մեկ անձից, ինչը պայմանավորված է նրա հեղինակային և հարակից իրավունքներով, հատուկ կամ բացառիկ իրավունքի առկայությամբ.
- 3) ձեռք են բերվում ապրանքների լրացուցիչ քանակություններ, տեխնոլոգիական ամբողջականությունը համալրող խմբաքանակներ, որոնք նախատեսված են մատակարարի կողմից նախապես մատակարարված սարքավորումները (կառուցվածքները) փոխարինելու կամ լրացնելու համար, ինչպես նաև իրականացվում են մատուցվող ծառայությունների ծավալների ճշգրտում և (կամ) ընդլայնում, և սկզբնական մատակարարի (ծառայություն մատուցողի) փոփոխությունը կպարտադրի Հանրային կազմակերպությանը ձեռք բերել այլ

հատկանիշներ ունեցող ապրանքներ կամ ծառայություններ, ինչը շահագործման ու պահպանման առումով կառաջացնի անհամատեղելիություն կամ անհամաչափ տեխնիկական բարդություններ՝ պայմանով, որ դրանց գինը չգերազանցի սկզբնական պայմանագրի ընդհանուր գնի 10 տոկոսը, իսկ շինարարական աշխատանքների դեպքում՝ 20 տոկոսը: Ընդ որում, միևնույն անձից սույն ենթակետի կիրառմամբ լրացուցիչ գնում կարող է կատարվել մեկ անգամ, իսկ լրացուցիչ ապրանքների գինը չի կարող սահմանվել ավելի, քան նախատեսված է պայմանագրով:

- 4) իրականացվում է էներգատեղակայանքի գնում՝ համաձայն սույն պահանջների 23-րդ կետի:
 - 5) Էլեկտրական էներգիայի, բնական գազի հաղորդման (փոխադրման) ու բաշխման համակարգերի նախագծով նախատեսված շենքերի, շինությունների կամ այլ օժանդակ կառույցների կառուցման համար իրականացվում է հողամասի ուղղակի վաճառքով գնում պետական և (կամ) տեղական ինքնակառավարման մարմնից:
 - 6) դրանք նախատեսված են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, ինչպես նաև Հանրային կազմակերպության գնումների կարգերով, եթե չեն հակասում «Գնումների մասին» օրենքի 3-րդ հոդվածով սահմանված նպատակներին և սկզբունքներին:
 - 7) Երկու անգամ անընդմեջ գնման ընթացակարգի արդյունքում պայմանագիր չի կնքվում: Ընդ որում, նշված դեպքում մեկ անձից գնումը իրականացվում է մրցույթի մասնակիցներին առաջադրված պահանջներով:
21. Սույն պահանջների 20-րդ կետի 5-րդ ենթակետով նախատեսված հողամասի գնման անհրաժեշտություն ծագելու դեպքում Հանրային կազմակերպություն հանդիսացող էլեկտրական էներգիայի, բնական գազի հաղորդման (փոխադրման) ու բաշխման լիցենզիա ունեցող անձը սահմանված կարգով դիմում է պետական և (կամ) տեղական ինքնակառավարման մարմին:
22. Սույն պահանջների 21-րդ կետի համաձայն սահմանված կարգով ներկայացված դիմումը մերժվելու դեպքում հողամասի գնումը կատարվում է սույն պահանջների 15-րդ կետի 1-ին ենթակետով նշված ընթացակարգով:

23. Էներգատեղակայանքի (այդ թվում՝ շենք-շինության, որտեղ տեղակայված է էներգատեղակայանքը, իսկ Երևան քաղաքում՝ նաև էներգատեղակայանք տեղակայելու համար անհրաժեշտ շենք-շինության) գնման անհրաժեշտության դեպքում, նախքան գնումն իրականացնելը, Հանրային կազմակերպությունը Հանձնաժողովի դիրքորոշումը ստանալու նպատակով դիմում է վերջինիս՝ ներկայացնելով.

1) գնման նպատակը.

2) գնում կատարելու անհրաժեշտության տեխնիկատնտեսական հիմնավորումները, այդ թվում՝ համարժեք նոր էներգատեղակայանքի կառուցման տեխնիկատնտեսապես ոչ արդյունավետ լինելու վերաբերյալ.

3) գնման ծավալի, իրականացման ժամանակացույցի և սպասվող արդյունքների գնահատականը.

4) գնման ֆինանսավորման աղբյուրները և պայմանները.

5) լիազոր մարմնի կողմից անշարժ գույքի գնահատողի որակավորում ստացած անձի (անձանց) (այսուհետ՝ Գնահատող) եզրակացությունը (եզրակացությունները):

24. Այն դեպքում, երբ սույն պահանջների 23-րդ կետի համաձայն գնվող էներգատեղակայանքի՝ Հանրային կազմակերպության կողմից իրականացված շուկայի ուսումնասիրության արդյունքում ձևավորված արժեքը չի գերազանցում 5 մլն դրամը (ներառյալ), անհրաժեշտ է Հանձնաժողով ներկայացնել առնվազն մեկ, 5-20 մլն դրամի (ներառյալ) դեպքում՝ առնվազն երկու և 20 մլն դրամից բարձր արժեքի դեպքում՝ առնվազն երեք Գնահատողի եզրակացություն (եզրակացություններ): Էներգատեղակայանքի գնման ուղղությամբ ներդրումները չեն կարող գերազանցել Գնահատողի եզրակացությունում (եզրակացություններում) նշված նվազագույն արժեքը:

25. Հանձնաժողովը, սույն պահանջների 23-րդ կետում նշված բոլոր փաստաթղթերը ստանալու պահից, 15 աշխատանքային օրվա ընթացքում Հանրային կազմակերպություն է ներկայացնում գնման վերաբերյալ իր դիրքորոշումը:

26. Սույն պահանջների 25-րդ կետի համաձայն բացասական դիրքորոշում ներկայացվելու դեպքում իրականացված գնումների ուղղությամբ ներդրումները չեն ներառվում Հանրային կազմակերպության սակագնի հաշվարկներում:

Հանձնաժողովն իրավասու է գործարքի իրականացմանը համաձայնություն տալու մասին դիրքորոշմամբ սահմանել դրա պարտադիր պայմանները:

27. Արգելվում է գնումների մասին օրենսդրությամբ սահմանված փոխկապակցված անձանց միաժամանակյա մասնակցությունը Հանրային կազմակերպության կողմից կազմակերպված գնման միևնույն գործընթացին՝ բացառությամբ գնումների մասին օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի:
28. Հանրային կազմակերպությունը բացառում է գնման գործընթացի վերաբերյալ որոշումների կայացման գործընթացում ներգրավված իր ներկայացուցչի և գնման գործընթացին մասնակցող անձանց միջև շահերի բախումը:
29. Սույն պահանջների իմաստով շահերի բախում է համարվում ցանկացած հարաբերություն, որը կարող է նպաստել Հանրային կազմակերպության ներկայացուցչի կողմից գնման գործընթացին մասնակցող անձի օգտին կամ դեմ գործողություններ կատարելուն կամ որոշումներ կայացնելուն:
30. Հանրային կազմակերպությունը գնման գործընթացում ներգրավված իր ներկայացուցիչների համար սահմանում է այնպիսի կանոններ, համաձայն որոնց նշված անձինք շահերի բախման պարագայում անմիջապես տեղեկացնում են Հանրային կազմակերպությանը, իսկ շահերի բախման դեպքում վերջինս բացառում է այդ անձանց մասնակցությունը գնման գործընթացին:
31. Գնումների գործընթացին մասնակցող անձանց ներկայացրած տվյալները համարվում են հավաստի, քանի դեռ հակառակը չի ապացուցվել:
32. Գնումների գործընթացի հետ կապված Հանրային կազմակերպության բոլոր փաստաթղթերը և գործողությունները փաստաթղթավորվում են առնվազն 3 տարի պահպանման ժամկետով, եթե օրենքով այլ բան սահմանված չէ:
33. Գնումների կազմակերպման մասին փաստաթղթերը կազմվում և հրապարակվում են հայերեն, իսկ կայքերում հրապարակվող վերնագրերը և հայտարարությունները՝ նաև անգլերեն և ռուսերեն լեզուներով: